

ESTABLISHMENT OF THE LAW ENFORCEMENT SYSTEM IN PREVENTING CRIME IN THE QASHQADARYO REGION (SITUATION AFTER 1924)

Botirali Kholikulovich Avlayev

Researcher at Karshi State Technical University

b.avlayev@gmail.com

Karshi, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: Kashkadarya, crime prevention, crime, public order, security.

Received: 19.12.25

Accepted: 20.12.25

Published: 21.12.25

Abstract: This article discusses the creation of a law enforcement system to prevent crime in the Kashkadarya region (the situation after 1924). The author, relying on historical data and existing scientific literature, studied and analyzed the specific aspects of the creation of a law enforcement system to prevent crime in the Kashkadarya region.

QASHQADARYO VILOYATIDA JINOYATNI OLDINI OLISHDA HUQUQNI MUHOFAZA QILISH TIZIMINING YARATLISHI (1924-YILDAN KEYING HOLAT)

Botirali Xolikulovich Avlayev

Qarshi davlat texnika universiteti izlanuvchisi

b.avlayev@gmail.com

Qarshi, O'zbekiston

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: Qashqadaryo, jinoyatchilikka qarshi kurash, huquqbuzarlik, jamoat tartibi, xavfsizlik.

Annotatsiya: Ushbu maqolada Qashqadaryo viloyatida jinoyatni oldini olishda huquqni muhofaza qilish tizimining yaratilishi (1924-yildan keying holat) haqida so'z boradi. Muallif tarixiy ma'lumotlarga tayanib, mavjud ilmiy adabiyotlar asosida Qashqadaryo viloyatida jinoyatni oldini olishda huquqni muhofaza qilish tizimining yaratilishi bo'yicha o'ziga xos jihatlarni o'rgangan va tahlil qilgan.

**СОЗДАНИЕ СИСТЕМЫ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ В
ПРЕДУПРЕЖДЕНИИ ПРЕСТУПНОСТИ В КАШКАДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ
(ПЕРИОД ПОСЛЕ 1924 ГОДА)**

Ботирали Холикулович Авлаев

Соискатель

Каришинского государственного технического университета

b.avlayev@gmail.com

Кариши, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: Кашкадарья, предотвращение преступности, преступность, общественный порядок, безопасность.

Аннотация: В данной статье рассматривается создание системы правоохранительной деятельности по предотвращению преступности в Кашкадарьинской области (ситуация после 1924 года). Автор, опираясь на исторические данные и существующую научную литературу, изучил и проанализировал конкретные аспекты создания системы правоохранительной деятельности по предотвращению преступности в Кашкадарьинской области.

Kirish. Qashqadaryo viloyatining tashkil etilishi, uning jamoat tartibi va fuqarolar xavfsizligini ta'minlashdagi roli, shuningdek, viloyatdagi huquqni muhofaza qilish organlarining tashkil etilishi O'zbekistonning siyosiy-hududiy o'zgarishlar davrida muhim voqealardan biri hisoblanadi. Ushbu jarayonning har bir bosqichi hududning xavfsizlikni ta'minlashga bo'lgan ehtiyojini va huquqni muhofaza qilish tizimining rivojlanishiga ta'sir o'tkazdi.

Natija va muhokamalar. 1924 - yil 1-oktabrda Qashqadaryo viloyatida jamoat tartibini va fuqarolar xavfsizligini ta'minlash uchun o'ram (okrug) jinoyat qidiruv xizmati tashkil etildi. Bu xizmatning asosiy vazifasi jinoyatlarni aniqlash, fosh etish, jinoiy guruh a'zolarini qo'lga olish, davlat va fuqarolar mulkiga tajovuz qilgan shaxslarni jazolashdan iborat edi. Xizmat dastlab 15 nafar xodimdan iborat bo'lib, tarkibida boshliq, ikki bo'lim boshlig'i, bitta nozir, to'rttadan birinchi va ikkinchi toifadagi xodimlar, bitta ish yurituvchi, mashinkada yozuvchi va barmoq izlari bo'yicha mutaxassis faoliyat ko'rsatgan.

Shuningdek, Shahrisabz, G'uzor, Koson va Qarshi vokzali hududlarida ham alohida vakillar faoliyat ko'rsatgan. Bu vakillar viloyatning turli hududlarida jamoat tartibini ta'minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashishda muhim rol o'ynaganlar. Xizmatning samarali faoliyat yuritishi bilan xodimlar soni 36 kishiga yetkazildi, bu esa viloyatda huquqni muhofaza qilish tizimining kengayishi va kuchayishiga olib keldi [1].

1925-yil 17-yanvardagi O'zbekiston Sovet Sotsialistik Respublikasi Revolyutsion Komitetining qarori bilan Qashqadaryo viloyati tashkil etilishi O'zbekistonning siyosiy-hududiy o'zgarishlaridagi muhim qadam bo'ldi. Bu qaror bilan viloyatning siyosiy boshqaruv tizimi, shu jumladan, huquqni muhofaza qilish organlari, markazlashgan davlat boshqaruviga qaratilgan tizimga asoslandi. Bu o'zgarishlar nafaqat Qashqadaryo viloyatida, balki butun O'zbekiston hududida amalga oshirilgan siyosiy islohotlarning bir qismi edi.

Viloyat tashkil etilishidan oldin va keyin, Qashqadaryo hududida amalga oshirilgan bu o'zgarishlar markazlashgan hokimiyatning kuchayishiga, shu bilan birga, jamoat tartibi va fuqarolar xavfsizligini ta'minlash tizimining samaradorligini oshirishga xizmat qildi. Bu jarayon O'zbekistonning boshqa hududlarida ham o'tkazilgan siyosiy-hududiy islohotlarning bir qismi bo'lib, Sovet hukumatining yangi tashkil etilgan hududlar ustidan nazoratni mustahkamlash va rivojlantirishga qaratilgan edi.

O'zbekiston Sovet Sotsialistik Respublikasi Revolyutsion Komitetining (Revkom) 1925 yil 17 yanvardagi qarori, Qashqadaryo viloyatining siyosiy va ma'muriy tarixida muhim voqea bo'lib, hududiy boshqaruvning yangi tizimiga o'tishning asosiy bosqichini tashkil etdi. Ushbu qaror bilan viloyat tashkil etilib, Sovet hukumatining markazlashgan boshqaruv tizimi O'zbekistonning boshqa hududlarida ham amalda qo'llanila boshlandi. Bu siyosiy-hududiy o'zgarishlar, Sovet hokimiyatining yangi hududlarni boshqarish tizimi va tuzilmasini shakllantirishning boshlanishi sifatida tarixda muhim o'rin tutadi. Qashqadaryo viloyatining tashkil etilishi, respublika miqyosidagi islohotlar doirasida, O'zbekistonning turli hududlarida amalga oshirilgan hududiy boshqaruv tizimining yangi tamoyillarini joriy etishga qaratilgan edi.

1925 - yil 7 - dekabrda 12-sonli majlis bayonnomasiga ko'ra, Qashqadaryo viloyati ijroiya qo'mitasi tomonidan amalga oshirilgan yana bir muhim siyosiy va boshqaruviy o'zgarish, viloyatning huquqni muhofaza qilish tizimini yangilashga qaratilgan edi. Ushbu qarorga asosan, Devishev Jinoyat Qidiruv Bo'limi (JQB) boshlig'i lavozimidan ozod etilib, uning o'rniga Musaxonov Isomiddin tayinlandi. Musaxonov, o'sha vaqtda viloyat militsiyasining jinoyat qidiruv bo'limi boshlig'i vazifasini bajaruvchi sifatida faoliyat ko'rsatgan edi. Bu o'zgarishning maqsadi viloyatdagi jinoyatchilikka qarshi kurashni yanada samarali tashkil etish, huquqni muhofaza qilish tizimini kuchaytirish va viloyat miqyosida jamoat xavfsizligini ta'minlash edi.

Musaxonovning tayinlanishi, ayniqsa, Qashqadaryo viloyatining jinoyat qidiruv tizimini yanada samarali va yuqori darajada tashkil etish imkonini yaratdi. Musaxonovning ilgari qilgan ishlari, uning hududdagi jinoyatlarni fosh etish va jinoyatchilikka qarshi kurashishda katta tajribaga ega ekanligini ko'rsatgan. Uning tayinlanishi bilan viloyatdagi jinoyat qidiruv xizmati o'z faoliyatini yanada kuchaytirib, jinoyatchilikka qarshi kurashishda ilg'or usullarni qo'llashni boshladi.

Qashqadaryo viloyatidagi huquqni muhofaza qilish tizimining yangilanishi va Musaxonovning tayinlanishi, faqat viloyatning ichki xavfsizligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'lmagan, balki umumiy Sovet hokimiyatining siyosiy tuzilmasi va markazlashgan boshqaruv tizimi ustidan nazoratni kuchaytirishga ham xizmat qilgan. Bu o'zgarishlar, O'zbekistonning boshqa hududlarida ham amalga oshirilgan siyosiy islohotlarning bir qismi sifatida, yangi siyosiy tuzilmaning shakllanishiga hissa qo'shgan.

Shu bilan birga, Musaxonovning tayinlanishi, Qashqadaryo viloyatidagi jinoyat qidiruv xizmati va huquqni muhofaza qilish tizimining yangilanishi, Sovet hokimiyatining davlat tizimini, ayniqsa, ichki xavfsizlikni ta'minlashdagi o'rnini mustahkamlashga qaratilgan keng ko'lamli siyosiy va ma'muriy islohotlarning bir qismi sifatida namoyon bo'ldi. Bu o'zgarishlar, shuningdek, viloyat miqyosida jamoat tartibini saqlash, fuqarolar xavfsizligini ta'minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashishda samarali tizimni tashkil etishga qaratilgan edi.

O'zbekistonning yangi hududiy boshqaruv tizimiga o'tish va huquqni muhofaza qilish tizimining yangilanishi, nafaqat Qashqadaryo viloyatida, balki butun respublikada amalga oshirilgan siyosiy-hududiy islohotlarning bir qismi sifatida tarixda muhim o'rin tutadi. Bu o'zgarishlar Sovet hokimiyatining markazlashgan boshqaruv tizimiga o'tish jarayonida viloyatdagi siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan edi.

1925-yil 30-dekabrda Qashqadaryo viloyati ijroiya qo'mitasining №20-sonli majlis bayonnomasiga asosan, Musaxonov Isomiddin rasmiy ravishda viloyat militsiyasining Jinoyat Qidiruv Bo'limi (JQB) boshlig'i lavozimiga tayinlandi. Ushbu tayinlov, viloyatning ichki xavfsizlik tizimini mustahkamlash, jinoyatlarni samarali tahlil qilish va ularni fosh etishda yaxshilanishlarni ta'minlash maqsadida amalga oshirildi. Musaxonovning tayinlanishi, shu bilan birga, Sovet hukumati tomonidan viloyatda jinoyatga qarshi kurashish tizimini yaxshilashga bo'lgan qiziqish va ehtiyojni aks ettiradi. Bu davrda, jinoiy faoliyatning kuchayishi va u bilan bog'liq muammolarni bartaraf etish uchun huquqni muhofaza qilish organlari, shu jumladan, viloyat militsiyasi, yangi yondashuvlar va strategiyalarni tatbiq etishga majbur edi[2].

1920-yillarning boshlarida, Sovet Ittifoqi hududlarida ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlar sezilarli o'zgarishlar jarayonidan o'tgan edi. Bu davrda, iqtisodiy inqirozlar, jamoat tashkilotlarining o'zgarishi, va yangi ijtimoiy tuzilmalarning shakllanishi viloyatlarda jinoyat faoliyatining ortishiga olib keldi. Paxtachilik va qishloq xo'jaligi sektori kabi asosiy iqtisodiy sohalarda jinoyatlarning ko'payishi, ayniqsa, jinoiy guruhlar va kriminal elementlarning faoliyatining kuchayishi viloyat miqyosida jiddiy xavf tug'dirdi. Bu vaziyatda, viloyat militsiyasining o'z faoliyatini yangilashi va jinoyatchilikka qarshi kurashishda samarali mexanizmlarni joriy etishi zarur edi.

Musaxonovning tayinlanishi, ayniqsa, viloyat militsiyasining jinoyat qidiruv bo'limining samarali ishlashini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Uning rahbarligi ostida, viloyat militsiyasi tezkor jinoyatlarni fosh etish va fuqarolar mulkini himoya qilishga qaratilgan tadbirlarni amalga oshirdi. Xususan, paxtachilik va boshqa asosiy iqtisodiy sohalar atrofidagi jinoyatchilikka qarshi kurashish uchun, viloyat militsiyasi qishloq xo'jaligi va sanoat sohalarida muhim xavfsizlik choralari ko'rishga majbur bo'ldi. Musaxonovning rahbarligida, bu sohalarda yuzaga kelgan jinoyatlarni aniqlash va ularga qarshi kurashish uchun muayyan chora-tadbirlar ishlab chiqildi, jumladan, jinoyatlarni tezkor fosh etish va jinoyatchilarni qidirishda zamonaviy usullarni qo'llash [3].

Shu bilan birga, Musaxonovning tayinlanishi jamoat tartibini ta'minlashda yangi yondashuvlarning joriy etilishi bilan ham bog'liq edi. 1920-yillarning boshida Sovet Ittifoqida amalga oshirilgan siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy o'zgarishlar davomida, viloyatlarda jinoyatchilikni kamaytirish va jamoat xavfsizligini ta'minlash uchun ko'plab chora-tadbirlar ishlab chiqilgan edi. Musaxonovning rahbarligida, viloyat militsiyasining jinoyat qidiruv bo'limi, ayniqsa, davlat va fuqarolar mulkini himoya qilish, jinoyat guruhlarni fosh etish va jinoyatchilikka qarshi kurashishda ko'plab samarali tadbirlarni amalga oshirdi.

Musaxonovning rahbarligi ostida amalga oshirilgan bu yangilanishlar, viloyatning ichki xavfsizlik tizimini mustahkamlash va jamoat tartibini saqlashga qaratilgan uzoq muddatli siyosatning bir qismi bo'ldi. Bu davrda, jinoyatlarning ko'payishi va ularning turli iqtisodiy sohalar bilan bog'liqligi, viloyatning xavfsizlik tizimi va huquqni muhofaza qilish organlarining rivojlanishini talab qilgan edi. Musaxonovning tayinlanishi bu jarayonni kuchaytirishga yordam berdi, natijada Qashqadaryo viloyatida jinoyatchilikka qarshi kurashishda sezilarli yutuqlarga erishildi.

1926-yil 15-fevralda, Qashqadaryo viloyati ijroiya qo'mitasining №27-sonli majlis bayonnomasiga asosan, viloyat militsiyasi va Jinoyat qidiruv bo'limi (JQB) xodimlarining xizmat kiyimlari tasdiqlandi. Bu qaror, viloyatdagi huquqni muhofaza qilish organlarining tashkiliy va tashqi ko'rinishini normativlashtirish, ularning professional imidjini yaratish hamda militsiya xodimlarining jamoat oldidagi obro'sini oshirishga qaratilgan edi. Uniformaning joriy etilishi, ayniqsa, viloyat miqyosida huquqni muhofaza qilish tizimining samaradorligini oshirish, xodimlar orasida uniforma madaniyatini shakllantirish va jamoatchilik bilan aloqalarni yaxshilash uchun muhim omil bo'ldi. Shu tarzda, militsiya xodimlarining tashqi ko'rinishi va ularning ma'naviy-psixologik holatini normativ tarzda belgilash orqali, umumiy xavfsizlik va tartibni ta'minlashda professionalizmni ta'minlash maqsad qilingan.

Bu yangilanish, jamoat tartibi va xavfsizlikni ta'minlashda huquqni muhofaza qilish tizimining samaradorligini oshirishga, shuningdek, militsiya xodimlarining professional imidjini

mustahkamlashga xizmat qilgan. Xizmat kiyimlarining tasdiqlanishi, ularning tashqi ko'rinishining hamda umumiy ish faoliyatining muhim qismi sifatida, viloyatning huquqni muhofaza qilish organlariga bo'lgan ishonchni oshirishga qaratilgan edi. Shu bilan birga, bu o'zgarishlar militsiya tizimining jamoat oldidagi obro'sini oshirishda va viloyat xavfsizligini ta'minlashda qo'shimcha ijobiy ta'sir ko'rsatgan.

1926 yil 26 martda, Qashqadaryo viloyati ijroiya qo'mitasining №32-sonli majlis bayonnomasi asosida viloyat sudiga militsiya kuchini jalb etish, ya'ni konvoy xizmati tashkil etish to'g'risida qaror qabul qilindi. Ushbu qaror, viloyatning huquqni muhofaza qilish tizimida amalga oshirilgan yangi islohotlar doirasida jinoyatlarni oldini olish va sud hukmlarining bajarilishini ta'minlash uchun zarur bo'ldi. Sud tizimi bilan hamkorlikda militsiyaning faoliyatini tashkil etish, jinoyatchilikka qarshi kurashda qo'shimcha mexanizmni yaratdi. Bu o'zgarish, xususan, sudlanuvchilarni konvoy qilish va sud majlislarini xavfsiz o'tkazish uchun maxsus tayyorlangan xodimlar guruhini shakllantirishni nazarda tutgan. Konvoy xizmati tashkil etilishi, viloyatning sud tizimi bilan samarali hamkorligini ta'minlash, shuningdek, sudlanuvchilarning xavfsizligini kafolatlash uchun zarur bo'lib, sud hukmlarining tezkor va to'liq bajarilishini ta'minlashga xizmat qilgan. Bu chora, viloyatdagi huquqni muhofaza qilish tizimi va sud muassasalarining birgalikdagi ishlashini kuchaytirgan [4].

Bundan tashqari, 1926 yil 5 dekabrda, Qashqadaryo viloyati militsiyasining Behbudiy shahridagi №31-buyrug'iga binoan, viloyat militsiyasi va Jinoyat qidiruv bo'limi rahbariyati tarkibidan iborat navbatchilar guruhi tashkil etildi. Navbatchilik tizimi, viloyat militsiyasining kundalik faoliyatini tartibga solish va jadallashtirishga yordam berdi. Navbatchilar guruhi tarkibida Nazarxanov, Paramonov, Malaxov, Nazirov, Tunilin va Shashkin kabilar mavjud bo'lib, ular 09:00gacha bo'lgan navbatchilik vaqtida viloyatning turli hududlaridagi huquqni muhofaza qilish tizimini boshqarish va xavfsizlikni ta'minlashga mas'ul bo'lishdi. Navbatchilik tizimi tashkil etilishi, viloyat miqyosida kechayu-kunduz tizimli nazoratni kuchaytirish, jamoat xavfsizligini ta'minlash va jinoyatlarning oldini olish uchun birinchi qadamlardan biri edi. Bu tizim, xodimlarning ishlarini samarali tashkil etish, vazifalarini aniq belgilash va kechayu-kunduz jamoat xavfsizligini ta'minlashda qo'shimcha mexanizm yaratish uchun zarur edi[5].

Navbatchilar guruhi tashkil etilishi, viloyatdagi xavfsizlikni ta'minlash va jinoyatlarni oldini olishda eng muhim qadamlarning biri bo'lib, militsiya xodimlarining faoliyatini tartibga solish va samarali boshqarish uchun zarur bo'lgan birinchi tashkiliy qadam hisoblanadi. Bu, o'z navbatida, viloyatdagi jamoat tartibini saqlash va fuqarolar xavfsizligini ta'minlashning tizimli va muntazam ravishda amalga oshirilishini ta'minladi. Navbatchilik tizimi, militsiya xodimlarining kundalik vazifalarini belgilash va ularni samarali tashkil etish orqali, viloyatda xavfsizlikni ta'minlashda muhim rol o'ynadi.

Shunday qilib, 1926 - yil davomida Qashqadaryo viloyatida amalga oshirilgan islohotlar, huquqni muhofaza qilish tizimini yanada samarali va professional tarzda tashkil etish, jamoat tartibini saqlash, jinoyatchilikka qarshi kurashda yangi yondashuvlarni joriy etish va viloyat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan edi. Bu o'zgarishlar, viloyat miqyosida huquqni muhofaza qilish tizimini kuchaytirib, ijtimoiy tartibni mustahkamlashga xizmat qilgan. Bundan tashqari, navbatchilar guruhi tashkil etilishining amaliy ahamiyati shundaki, u viloyatdagi jinoyatlarni tezkor aniqlash, fuqaro xavfsizligini ta'minlash va vohadagi har qanday jinoiy holatlar bo'yicha o'z vaqtida choralar ko'rishga imkon yaratgan. Shu bilan birga, navbatchilikning joriy etilishi, viloyat militsiyasining tashkilotchilik qobiliyatini oshirish, resurslarni samarali taqsimlash va militsiya xodimlarining mas'uliyatini oshirishga xizmat qilgan.

1926 - yil Qashqadaryo viloyatining huquqni muhofaza qilish tizimida amalga oshirilgan o'zgarishlar viloyatdagi jinoyatchilikka qarshi kurashish, jamoat tartibini saqlash va fuqarolar xavfsizligini ta'minlashda muhim bosqich bo'ldi. Ushbu davrda qabul qilingan qarorlar, viloyatning huquqni muhofaza qilish tizimini normativlashtirish, tizimli boshqaruvni kuchaytirish va militsiya xizmatining obro'sini oshirishga yo'naltirilgan edi. Xizmat kiyimlarining tasdiqlanishi, konvoy xizmati tashkil etilishi va navbatchilik tizimining joriy etilishi – bularning barchasi viloyatning huquqni muhofaza qilish tizimining samaradorligini oshirishga, shuningdek, aholining militsiya xizmati va uning vazifalariga bo'lgan ishonchni mustahkamlashga xizmat qilgan.

Militsiya va Jinoyat qidiruv bo'limi (JQB) xodimlarining xizmat kiyimlarini tasdiqlash, ularning tashqi ko'rinishini normativlashtirish, professional imidjini yaratish va xodimlar orasida uniforma madaniyatini shakllantirishga qaratilgan edi. Bu qaror, nafaqat militsiya xizmatining tashqi ko'rinishini normativlashtirish, balki viloyatdagi huquqni muhofaza qilish tizimining obro'sini oshirish hamda jamoat oldida militsiya xodimlarining professional tasvirini mustahkamlashga yordam berdi[6].

1. Viloyat Statistika byurosining ma'lumotlariga ko'ra, Qashqadaryo viloyatidagi jinoyat qidiruv bo'limi xodimlarining shtat birligi quyidagicha tashkil topgan edi:

2. Behbudiy uyezdi JQB: Jami 22 nafar xodim bo'lib, shundan 18 nafar xodim faoliyat ko'rsatgan. O'zbek tilini biladigani 10 nafar, o'zbek tilini bilmaydigani esa 8 nafarni tashkil etgan. Bu, viloyatdagi huquqni muhofaza qilish tizimi va xodimlarining til bilish darajasini, shuningdek, aholiga xizmat ko'rsatish va jinoyatlarni fosh etish jarayonidagi samaradorligini ko'rsatadi.

3. Shahrisabz shahar JQB: Jami 7 nafar xodim bo'lib, shundan 6 nafar xodim faoliyat yuritgan. O'zbek tilini biladigani 5 nafar, o'zbek tilini bilmaydigani esa 1 nafarni tashkil etgan. Bu hududda ham o'zbek tilini bilish darajasi yuqori bo'lib, jinoyatlarni aniqlash va fuqarolar bilan aloqada bo'lishda samarali ish olib borilgan.

4. G'uzor shahar JQB: Jami 7 nafar xodim bo'lib, shundan 6 nafar xodim faoliyat yuritgan. O'zbek tilini biladigani 5 nafar, o'zbek tilini bilmaydigani esa 1 nafarni tashkil etgan. Bu, viloyatning boshqa hududlariga nisbatan o'zbek tilini biladigan xodimlar sonining nisbatan ko'pligini va jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi samaradorlikni oshirganini anglatadi.

5. Koson shahar JQB: Jami 3 nafar xodim bo'lib, shundan 3 nafar xodim faoliyat yuritgan. Ularning barchasi o'zbek tilini bilgan, bu esa viloyatdagi jinoyatlarni fosh etish va fuqarolar bilan muloqotda til muammosining yo'qligini bildiradi[7].

Xulosa. Yuqoridagi statistik ma'lumotlar viloyat miqyosida huquqni muhofaza qilish tizimi tarkibining tizimli o'zgarishlarini va xodimlarning til bilish darajasining jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi muhim rolini ko'rsatadi. Bu holat, viloyat miqyosida jinoyatlarni aniqlash, fuqarolar bilan muloqot qilish va jinoyatga qarshi kurashishda til omilining muhimligini anglatadi.

Shu tariqa, 1926-yil davomida Qashqadaryo viloyatida amalga oshirilgan huquqni muhofaza qilish tizimiga oid islohotlar, viloyatdagi xavfsizlikni mustahkamlash, jamoat tartibini saqlash va fuqarolar xavfsizligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Bu o'zgarishlar, viloyatning huquqni muhofaza qilish tizimini zamonaviy talablarga javob beradigan darajada tashkil etishga qaratilgan bo'lib, jinoyatchilikka qarshi kurashishda samarali mexanizmlarni yaratdi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Qashqadaryo viloyati ichki shlar boshqarmasi joriy arxiv materiallari.
2. Qashqadaryo viloyati davlat arxivi hujjati Fond №133, OP №1, Xr №171, 138-bet
3. Qashqadaryo viloyati ichki shlar boshqarmasi joriy arxiv materiallari.
4. Qashqadaryo viloyati davlat arxivi hujjati Fond №133, OP №1, Xr №171, 151-bet.
5. Qashqadaryo viloyati ichki shlar boshqarmasi joriy arxiv materiallari.
6. Qashqadaryo viloyati davlat arxivi hujjati Fond №133, OP №1, Xr №171, 151-bet
7. Qashqadaryo viloyati davlat arxivi hujjati Fond №33, OP №1, Xr №121, 20-bet.